

Sagan om Dummerjöns

AV H. C. ANDERSÉN

Enligt Harris, M. Barnens bästa sagor (2004) Bonnier & Carlsen

Ute på landet bodde en gammal herreman som hade två söner som var så kloka att hälften kunde ha varit nog.

De skulle fria till kungens dotter, och det vågade de för hon hade bestämt att hon skulle gifta sig med den man som bäst kunde tala för sig.

De två sönerna förberedde sig i åtta dagar, för så lång tid hade de på sig, men det var fullt tillräckligt, för de hade förkunskaper och sådana har man nytta av.

Den ena kunde hela det latinska lexikonet och stadens tidning från de senaste tre åren utantill, både fram- och baklänges.

Den andre kände till landets alla lagar och kunde prata om sånt som bara de mest lärda åldermän förstod sig på. Han kunde brodera hängslen, för han var elegant och fingerfärdig.

– Jag får kungadottern! Sa de båda två.

Och så gav fadern dem var sin vacker häst att stolt rida på till slottet.

En rödbrun häst till sonen som kunde brodera hängslen och en vit till honom som kunde latin.

Allt tjänstefolket samlades nere på gårdsplanen för att se dem stiga till häst.

Just då kom den tredje och yngsta broder, för de var tre bröder fast ingen räknade med honom som bror, för han var inte så lärd som de två. De kallade honom bara Dummerjöns.

– Vart ska ni ta vägen i finkläderna? Frågade Dummerjöns.

Hans bröder berättade att de skulle fria till kungens dotter.

– Kors i taket! Far, låt mig få en häst så att jag kan rida med. Jag vill också gifta mig!

Tar hon mig, så tar hon mig! Och tar hon mig inte, så tar jag henne i alla fall!

– Vad är det för prat! Svarade fadern. Dig ger jag inte en häst. Du kan ju inte tala!

– Om jag inte får en häst, sa Dummerjöns, så tar jag min getabock. Den kan gott bära mig.

Och så red han bortåt landsvägen. Hej, så det gick, och han sjöng så det ekade. Men bröderna red helt tysta i förväg. De sa inte ett ord, för de funderade på alla kvickheter de skulle säga till kungadottern.

– Hallå! Ropade Dummerjöns. Här kommer jag! Se vad jag har hittat på landsvägen! Och så visade han bröderna en död kråka.

– Dumsnut! sa de. Vad ska du göra med den?

– Den ska jag ge kungadottern!

– Ja, gör det du! sa de, skrattade och red vidare.

– Hallå! Se vad jag har hittat nu. Det hittar man inte varje dag på landsvägen!

Och bröderna vände sig om på nytt för att se vad det var.

– Dumsnut! sa de. Det är ju en gammal träsko utan ovanstycke! Ska kungadottern ha den också?

– Det ska hon! Sa Dummerjöns.

Och bröderna skrattade, red vidare och kom långt i förväg.

– **H**allå! Här är jag! ropade Dummerjöns igen. Nej, det bara blir värre och värre! Hallå! Det är alldeles makalöst.

- Vad är det nu du har hittat? frågade bröderna.
- Å, sa Dummerjöns, hon kommer att bli så glad, kungadottern.
- Usch! Sa bröderna. Det är ju gyttja från diket.
- Ja, det är det! sa Dummerjöns. Och det är den finaste sortens gyttja. Man kan inte ens hålla den. Och så hällde han fickan full.

Nu red bröderna allt vad tygeln höll, och de kom fram en hel timme före Dummerjöns. I stadsporten fick friarna nummer och så ställdes de upp på led.

Stadens övriga invånare stod runt om slottet och tittade in genom fönstren för att se kungadottern ta emot friarna, och så snart en av dem kom in i salen, så miste han målföret.

- Duger inte! sa kungadottern. Ut!

Nu kom den av bröderna som kunde lexikonet, men det hade han glömt bort medan han stod i kön. Vid fönstret stod en skrivare och en ålderman och skrev ner allt som sades, så att det genast skulle kunna komma i tidningarna och säljas för fem öre. Det var förskräckligt. Och så eldade de i kaminen så att den var rödglödgdad.

- Det var fasligt så varmt det är här inne! sa friaren.
- Det är för min far steker tuppkycklingar idag! sa kungadottern.
- Öh! sa han bara, för det hade han inte förväntat sig.
- Ut! sa kungadottern. Duger inte!
- Och så fick han ge sig iväg.

- Det är förfärligt hett! Sa den andra brodern när han kom in.
- Ja, vi steker tuppkycklingar i dag, sa kungadottern.
- Va-öh-va? sa han, och alla skrivarna antecknade ”Va-öh-va?”.
- Duger inte! sa kungadottern. Ut!

Men så kom Dummerjöns ridande på sin getabock – rätt in i salen!

- Här var det otroligt varmt! sa han.
- Det är för att jag steker tuppkycklingar i dag, sa kungadottern.
- Det var utmärkt! sa Dummerjöns. Då kan jag väl få min kråka stekt.
- Visst kan du det, sa kungadottern, men jag har inget att steka den i.
- Det har jag! sa Dummerjöns och tog fram den gamla träskon.
- Det räcker ju till en hel måltid! sa kungadottern. Men var får vi såsen ifrån?

– Sås har jag i fickan! sa Dummerjöns. Jag har så mycket att jag kan spilla lite! Och så hällde han lite gyttja ur fickan.

- Det tycker jag om! sa kungadottern. Du kan ge svar! Och du kan tala! Dig vill jag ha till min man!

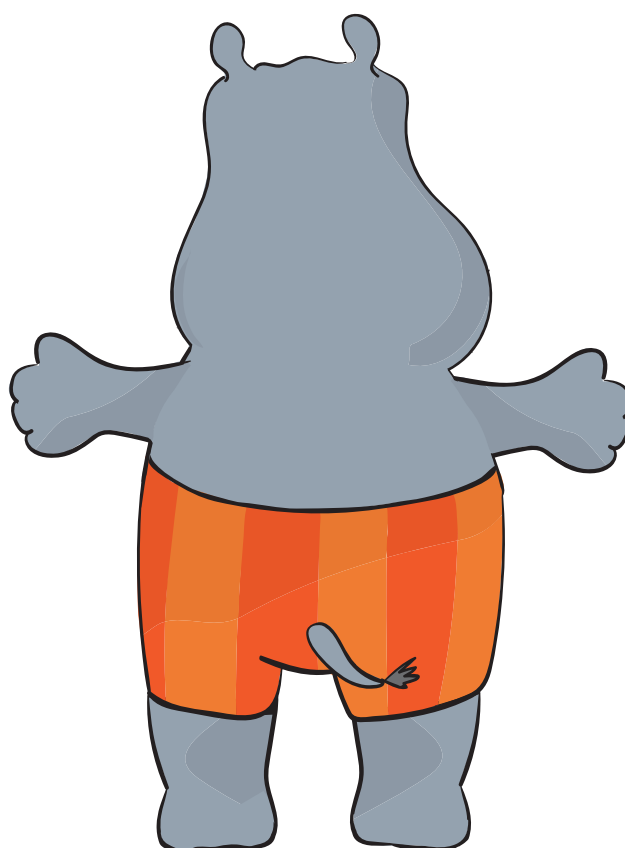
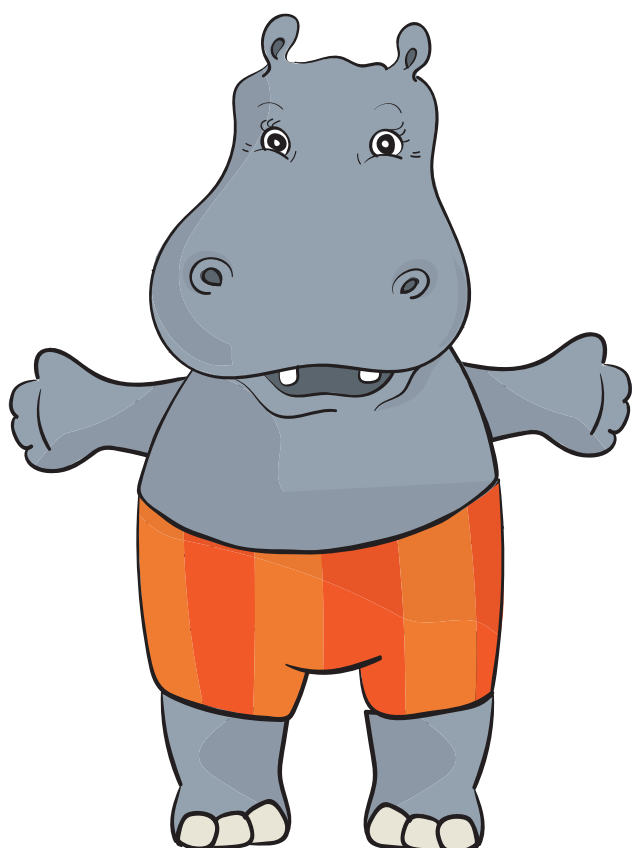
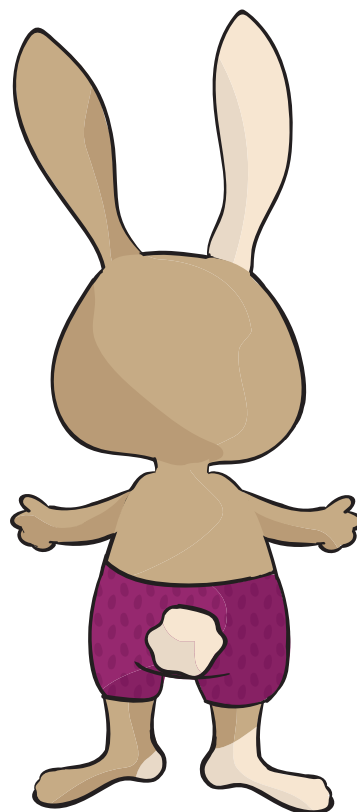
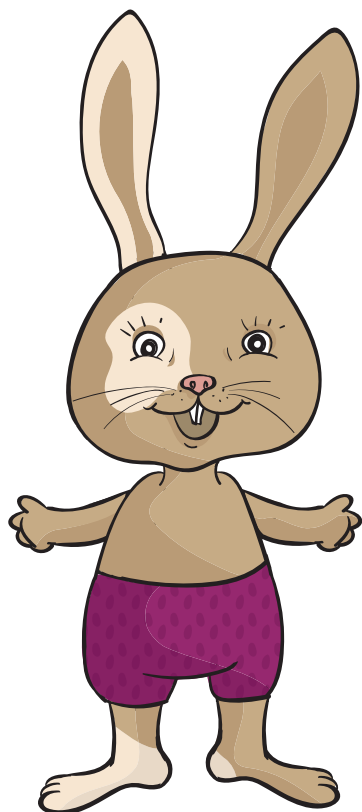

– Men vet du att allt vi säger antecknas av tre skrivare och den gamle åldermannen? I morgon kommer det i åldermannens tidning – och han är den värsta, för han förstår ingenting!

- Åldermannen såg ut som om han inte hörde, men alla skrivarna spillde en bläckplump på golvet av ren förskräckelse.
- Det är nog med det där herrskapet! sa Dummerjöns. Då kan väl jag ge åldermannen det bästa! Och så tömde han fickorna på all gyttjan och kastade den rakt i ansiktet på åldermannen.
- Det var bra gjort! sa kungadottern. Det hade jag inte klarat av själv, men jag ska nog snart lära mig!

Så blev Dummerjöns kung, och fick en fru och en krona och satt på en tron. Det har vi läst i åldermannens tidning – och den är inte till att lita på...

Tungvrickningsramsor

Under små pauser, då ni köar någonstans eller t.ex. väntar på bussen eller mellanmålet, passar tungvrickningsramsor perfekt. Barnen brukar bli både inspirerade och roade av dem. Lär er tungvrickningsramsor och säg dem på olika sätt, snabbt, långsamt och kanske med klappstöd. Här nedan är några exempel på tungvrickare:

- ▶ Sex laxar i en laxask.
- ▶ Packa pappas kappsäck.
- ▶ Sju sjösjuka sjömän sköttes av sju sköna sjuksköterskor.
- ▶ Sju sjösjuka sjömän sjunger.
- ▶ Fem pepparkorn i en kopparpanna.
- ▶ Raffiga Rolle rullar runt.
- ▶ Månne Minna minns min mamma.
- ▶ Viffla, våffla vällingtoffla.
- ▶ Vigga vagga Finlands flagga.
- ▶ Vänliga Eva ville veta varför.
- ▶ Knut stod vid knuten och skulle knyta en knut. När Knut hade knutit knuten var knuten knuten.
- ▶ När fru Fick fick Fick fick Fick fru.
- ▶ Flyg fula fluga flyg och den fula flugan flög!
- ▶ Får får får, nej får får inte får får får lamm!

Ni kan också hitta på egna ramsor, ordna t.ex. tungvrickningsrams-“laboratorium” eller -tävling. När barnen lärt sig skriva kan de också skriva ner sina tävlingsbidrag.

Vad leken stimulerar

- ▶ Minne & koncentration
- ▶ Språklig medvetenhet
- ▶ Munmotorik
- ▶ Läsning & skrivning

